

5 pontban az előválasztásról

1. Részvétel

A részvétel tekintetében az előválasztás sikeres volt. A két fordulóban összesen 853 722 fő jelent meg, ami a 2018-as ellenzéki választók 31,7 százaléka. A 2019-es főpolgármesteri választás során Karácsony Gergely nagyjából ötször annyi szavazatot kapott, mint a főpolgármesteri előválasztás második fordulójában megjelentek száma. Az előválasztás tehát komoly mozgósító erővel bír a tényleges választásra is. Az első forduló szavazók közül 191 706 nem ment el a második fordulóban. Ez több, mint a Jakab Péterre és Fekete-Győr Andrásra leadott szavazatok száma, így feltételezhetően a Márki-Zay Péternek visszalépő Karácsony Gergelyre szavazók közül is sokan otthon maradhattak a második fordulóban. Mivel azonban 219 911 új szavazó jelent meg az előválasztáson, így végül némileg magasabb is lett a részvétel a második fordulóban.

2. A Budapest-vidék megosztottság

A magyar politikában felkapott narratíva a fővárosi és az ország többi településének szembeállítására. A 2019-es önkormányzati választásokon is látszott, hogy az Orbán-rezsim ellenzéke nem korlátozódik a "körúton belülre", hiszen több megyei jogú városban és kisebb településeken is nyert az együttműködő ellenzék. Az előzetes várakozásokkal ellentétben Márki-Zay Péter a fővárosban kifejezetten erős, a szavazatok 65 százalékát kapta meg, ugyanakkor Veszprém és Csongrád-Csanád megyékben is 60 százalék fölötti szavazati aránnyal nyert, valamint a fővároson kívüli szavazatokat is megnyerte 53 százalékkal, tehát inkább aránybeli különbségekről van szó. Dobrev Klára az ország észak-keleti és dél-nyugati megyéiben kapott több szavazatot, ami arra utal, hogy nem kifejezetten földrajzi, hanem szociális alapon különböznek a két jelölt szavazói.

3. Dobrev Klára szavazói

Az első fordulóhoz képest Dobrev Klára is képes volt új szavazókat szerezni. A második fordulóban 67 429 többlet szavazatot szerzett, ami az első fordulás eredményének mintegy harmada. Feltételezhetően közülük az első fordulóban többen Karácsony Gerelyt támogatták. Ők azok a baloldali szavazók, akik a főpolgármester visszalépése ellenére sem kívántak egy jobboldali jelöltre leadni voksukat. Márki-Zay Péter támogatói hangsúlyozzák, hogy a hódmezővásárhelyi polgármester képes megszólítani a csalódott jobboldali és a bizonytalan szavazókat, ugyanakkor a sikeres 2022-es ellenzéki szereplés szempontjából lényeges a baloldali szavazók választási részvételének biztosítása is.

4. Márki-Zay Péter szavazói

A második fordulóban Márki-Zay Péter 244 932 új szavazatot kapott, amivel nagyjából megháromszorozta az első fordulás eredményét. Karácsony Gergely szavazói mellett az új szavazók is nagy arányban Márki-Zay Pétert támogatták a második fordulóban. A

győztes miniszterelnök-jelölt tehát nem újraosztotta az előválasztási ellenzéki választói "tortát", hanem képes volt új szavazókat is mozgósítani. A 2022-es választás szempontjából ez döntő tényező lehet. Márki-Zay Péter 80 százalék feletti eredményt ért el a budapesti 3-as választókerületben, továbbá 70 százalék feletti eredményt a Belvárosban és módosabb budai kerületekben. Ezek az eredmények megerősítik, hogy a magasabb státuszú választók között kiemelkedő a támogatottsága.

5. Előválasztás után

Az előválasztás az ellenzéki mozgósítás szempontjából egyértelmű siker. Van 106 közös egyéni jelölt és miniszterelnök-jelölt. Az ellenzéknek azonban meg kell őriznie egységét a sikeres 2022-es szerepléshez, amelynek első próbája a közös lista összeállítása lesz. Az előválasztás előtt abban állapodtak meg a pártok, hogy minden résztvevőnek lesz saját frakciója. A miniszterelnök-jelölt ugyanakkor tőlük független, erős elit-ellenes, civil identitással rendelkezik. Márki-Zay győzelme némileg beárnyékolja a Demokratikus Koalíció első forduló sikerét, azonban utóbbi vélhetően az ellenzék legerősebb pártja lesz a 2022-ben felálló parlamentben. Látszik azonban, hogy már az előválasztás során változik az egyes ellenzéki pártok pozíciója. A Márki-Zay melletti kiállás stabilizálta a Momentum helyzetét, nem alakult ki vezetési válság Fekete-Győr András lemondása után. A Karácsony Gergelyt támogató pártoknak meg kell találniuk a helyüket Márki-Zay mögött. Az LMP és a Párbeszéd esetében a Márki-Zayt is támogató szavazók környeztvédelemre való érzékenysége, valamint utóbbi párt esetében népszerű politikusi adnak erre esélyt. Az MSZP szavazói vélhetően inkább Dobrev Klárára szavaztak a második fordulóban vagy otthon maradtak. Karácsony Gergely visszalépése így felerősítheti a szocialista szavazók elvándorlását a DK felé. Az egyéni jelöltségek tekintetében az első fordulóban jól szereplő Jobbiknak nem jutott szerep a második fordulóban. Jakab Péter nem állt be egyik jelölt mögé sem, inkább az ellenzékét összefogó szerepben jelent meg. A nagycsaládos és vallásos Márki-Zay megjelenésével és a DK vidéki mozgósításával az ellenzéki összefogás korábban jobboldali és kisteleplési pártjaként megjelenő Jobbik könnyen elvesztheti korábbi szerepét. Az "ellenzékváltást" már 2018-ben szorgalmazó Márki-Zay Péter azonban továbbra is az előválasztást rendező pártokra támaszkodhat, noha megpróbálhat listás helyeket kialakítani mozgalmának. Az előválasztás lehetőséget adott egy kívülről érkező politikusnak, hogy az ellenzék közös miniszterelnök jelöltje legyen, azonban magát az előválasztást az ellenzéki pártok szervezték saját forrásaikból, saját aktivistáik részvételével. Ezzel az előválasztás intézménye egyszerre volt képes frissíteni az ellenzéki kínálatot és megőrizni a pártok vezető szerepét.